

Олга СОРОКА
Наталия ХОРОЗ
„КОРОНАВИРУСНИТЕ“ ИНОВАЦИИ
В РЕЧТА НА УКРАИНЦИТЕ
И БЪЛГАРИТЕ

Olha SOROKA
Nataliya KHOROZ
‘CORONAVIRUS’ INNOVATIONS IN
THE SPEECH OF UKRAINIANS
AND BULGARIANS

Abstract: The article contains and analyzes vocabulary in Ukrainian and Bulgarian that was updated, borrowed or created in 2019–2020. It is emphasized that the emergence of a large number of innovations during this period was caused by extralinguistic factors, such as the COVID-19 pandemic. It has been established that part of the new vocabulary in these languages is from the fields of medicine and healthcare, and that in most cases it is about internationalisms. The other part are words used mainly in speech that are looking for their place in the respective language as new or newly created ones. There is variability and unspecified spelling. The most common words from this period contain the components *COVID-*, *covid-*, *ковід-/ковид-*, *корона-*, *карантин-* and *зоот-/зум-*. They are international in nature, but there are also original words that occur in only one of the analyzed languages. The problem, addressed in the article, has prospects for development because the topic is new and relevant.

Keywords: innovations, COVID-19, Ukrainian, Bulgarian.

Краят на 2019 г. и цялата 2020 г. бяха белязани от бързото разпространение на нов, неизвестен досега щам на коронавирус SARS-CoV-2 («*Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2*»),

който причини пандемията COVID-19 и засегна цялата планета. Смъртоносната болест COVID-19 предизвика мащабни промени с глобален характер, които значително усложниха ежедневието и обичайния начин на живот на хората. Рискът от заразяване мотивира въвеждането на сериозни карантинни мерки, ограничения и забрани от правителствата на повечето страни, което се отрази не само на финансовото и икономическото положение на всички хора и държави по света, но и на физическото и психическото състояние на населението. Борбата с неизвестния вирус съсредоточи вниманието на световната общност върху проблемите в медицината и здравеопазването и акцентира върху това, колко важно е постоянното и последователно развитие на науката. Карантинните мерки силно повлияха върху сферата на образованието и до голяма степен преформатираха условията на работа, премествайки ги във виртуалния свят.

Такива промени, естествено, не можеха да не се отразят на езика и на речта, като се активизираха и се актуализираха различни по-малко известни за широк кръг хора термини, думи, словосъчетания, появиха се нови думи в резултат на заемане, словобразуване, промяна или разширяване на значенията.

Най-динамичният стил на речта в националния език, който „живо“ реагира и отразява влиянието на екстралингвистичните фактори, е публицистичният. Затова за събирането на материала избрахме съвременните медии (интернет издания, сайтове, социални мрежи, блогове, форуми, реклама, интервюта със специалисти, устна реч). Анализът на лексиката в съвременните медии, от една страна, дава възможност да се идентифицират нови, специфични национални фрагменти от световната картина, да се подчертаят ключови думи от епохата, да се проследи динамиката на националния лексикон (поява на нови номинации и комуникативни единици, преосмисляне на съществуващите понятия, промяна на емоционално-експресивната съставка на вече съществуващи в езика лексеми), а, от друга – в глобализираното общество такива динамични промени имат универсални тенденции, те са извън националната специфика и стават характерна черта на езиковото развитие на модерната цивилизация като цяло.

Целта на статията е да се анализират промените в лексикалния състав на украинския и българския език, предизвикани от пандемията COVID-19, да се опишат неологизмите, появили се през 2019–2020 година в тези два езика и свързани с коронавирусната болест.

В края на 2019-а година в центъра на вниманието на обществото се озова сферата на медицината и здравеопазването. Борбата с бързо разпространяващата се болест стана част от нашето всекидневие: от една страна чрез ежедневните отчети на министерствата, комисиите, щабове, излъчвани по новините и в различни предавания, от друга – чрез частните случаи от живота на хората. Като резултат в медиите се активизира медицинската лексика и терминология, която навлезе и трайно се настани в ежедневния „речник“ на хората: *укр. и бълг. COVID-19, Covid-19, укр. ковід-19 / бълг. ковид-19, укр. коронавірус / бълг. коронавирус, укр. коронавірусна хвороба / бълг. коронавирусна болест* – ‘инфекциозна болест, причинена от тежкия остър респираторен синдром коронавирус SARS-CoV-2’, *укр. епідемія / бълг. епидемия* и др. Научните термини, разбираеми за тесен кръг специалисти, изведнъж станаха често употребявани от обикновените хора (носителите на двата езика) и се активизираха в медиапространството. През март 2020-а година се актуализира думата *укр. пандемія / бълг. пандемия* и се появи съставният термин *укр. пандемія коронавірусу / бълг. пандемия от коронавирус* със значение ‘разпространяване на новата опасна болест, която има масов характер и поражява значителен брой от населението’. Медиапространството и ежедневната реч се напълниха с медицински термини, думи и словосъчетания, които са предимно с интернационален характер и са свързани с:

- вируса, болестта и нейното разпространение: *укр. епідемія / бълг. епидемия, укр. зараження / бълг. заразяване, укр. ковід / бълг. ковид, укр. коронавірус / бълг. коронавирус, укр. коронавірусна хвороба / бълг. коронавирусна болест, укр. пандемія / бълг. пандемия, укр. и бълг. COVID-19, SARS-CoV-2:*

Оперативна інформація щодо заповненості ліжок та забезпечення киснем закладів, що надають допомогу хворим на **COVID-19**¹;

Розпространение на **COVID-19** по света – данни на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията²;

• превенция и контрол на заболяванията: **укр.** антигенний тест / **бълг.** антигенен тест, **укр.** антисептик / **бълг.** антисептик, **укр.** вакцина / **бълг.** ваксина, **укр.** вакцинація / **бълг.** ваксинация, **укр.** векторна вакцина / **бълг.** векторна ваксина, **укр.** дезінфектант / **бълг.** дезинфектант, **укр.** дезінфекція / **бълг.** дезинфекция, **укр.** дезінфікуючий засіб / **бълг.** дезинфекциращо средство, **укр.** дотримання санітарних та епідеміологічних норм / **бълг.** спазване на санитарните и епидемиологічните норми, **укр.** експрес-тест / **бълг.** бърз тест, **укр.** захисна маска / **бълг.** защитна маска, **укр.** захисний одяг / **бълг.** защитно облекло, **укр.** захисна прозора маска-щиток / **бълг.** защитна прозора маска-щит, **укр.** захисні рукавиці / **бълг.** защитни ръкавици, **укр.** ізоляція / **бълг.** изолация, **укр.** ізолятор / **бълг.** изолатор, **укр.** карантин / **бълг.** карантина, **укр.** карантинні обмеження / **бълг.** карантинни ограничения, **укр.** локдаун / **бълг.** локдаун, **укр.** маска / **бълг.** маска, **укр.** надзвичайна ситуація / **бълг.** извънредна ситуація, **укр.** негативний тест / **бълг.** негативен тест, **укр.** обсервація / **бълг.** обсервация, **укр.** ПЛР-тест / **бълг.** PCR-тест, **укр.** позитивний тест / **бълг.** позитивен тест, **укр.** респіратор / **бълг.** респиратор, **укр.** РНК-вакцина / **бълг.** РНК-ваксина, **укр.** самоізоляція / **бълг.** самоизолация, **укр.** санітайзер / **бълг.** санитайзър, **укр.** и **бълг.** Moderna, Pfizer/BioNTech, Astra Zeneca:

Хоча **ПЛР-тести** в тепер найчастіше зустрічаються нам в контексті коронавірусу, слід мати на увазі, що цей тест використовується при діагностиці багатьох інших захворювань, як вірусних, бактеріальних, так і паразитарних³;

¹ <https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>

² <https://www.mh.government.bg/bg/informaciya-za-grazhdani/razprostrnenie-na-covid-19-po-sveta-danni-na-ecdc/>

³ <https://medicover.ua/koronavirus/test/plr.html>

Със заповед на здравния министър от 14 декември в Сливен работят още две лаборатории, където се правят **PCR-тестове** за доказване на COVID-19⁴;

• лечението на болните, заразени с вируса и борбата за живота им: **укр.** антитіла IgM, IgG / **бълг.** антитела IgM, IgG, **укр.** апарат штучної вентиляції легень (ШВЛ) / **бълг.** апарат за изкуствена вентилация на белите дробове (ИВБД), **укр.** асимптоматичний / **бълг.** асимптоматичен, **укр.** екстубація / **бълг.** екстубация, **укр.** інтубація / **бълг.** интубация, **укр.** пульсоксиметр / **бълг.** пулсоксиметър, **укр.** сатурація / **бълг.** сатурация:

У стані спокою з кисневою підтримкою кисневим концентратором вдома у таких пацієнтів буде нормальна **сатурація** – 96–97%⁵;

Нужни са му няколко секунди, за да измери кислородната **сатурация** (ниво на кислород в артериалната кръв)⁶.

Новите условия, в които се озова светът, породиха известно дистанциране. Понятията **укр.** дотримання фізичної дистанції / **бълг.** спазване на физическа дистанция, **укр.** соціальна дистанція / **бълг.** социална дистанция придобиха нов оттенък в значението ‘спазване на безопасно разстояние’. Като цяло дистанцирането в условията на пандемията от COVID-19 силно засегна сферата на комуникацията, като почти изцяло я премести във виртуалното пространство.

Терминът **укр.** дистанційне навчання / **бълг.** дистанционно обучение – ‘форма на обучение, при която учащите се подготвя самостоятелно, използвайки изпращаните му (обикн. по електронен път) учебни материали, като проверката на знанията се извършва периодично в съответното учебно заведение’⁷ ак-

⁴ <https://dnews.bg/razkriha-oste-laboratorii-za-pcr-testove-i-kovid-kabineti-v-sliven.html>

⁵ <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3151479-so-treba-znati-pro-golovnu-problemu-kovidu-nizku-saturaciju.html>

⁶ <https://offnews.bg/zdrave/pulsoviat-oksimetar-udobniat-i-lesen-nachin-da-sledim-zdraveto-si-739581.html>

⁷ <https://ibl.bas.bg/rbe/lang/bg/%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0>

туалізира значення си, подякування на розширені можливості на технології та ситуація, наклали се по час пандемії. Днес той може да се опише як ‘форма на навчання, при якій учасники беруть участь в занятті дистанційно, але з допомогою на відеозв’язку слухають урок в реально час, беруть участь в навчальному процесі, задають питання та виконують завдання з допомогою на інструментаріумі на відповідній платформі, по цьому спосіб виконується та перевірка на знання на учасників’. В українській мові також з’явилася універсальна термінологія ‘дистанційно навчання’, яку також використовують та з значенням ‘дистанційна робота’:

Дистанційка — рай для дітей, які професійно займаються спортом, навчаються в художніх чи музичних школах чи перебувають на частотному плановому лікуванні⁸;

„Дистанційна робота – форма організації праці, за якої робота виконується працівником поза робочими приміщеннями чи територією власника або уповноваженого ним органу, в будь-якому місці за вибором працівника та з використанням технологій“, – таким є опис „дистанційки“ в законі⁹.

Переміщення на освітню систему в онлайн режим сильно трансформувало комунікацію в школі та університеті, а предизвикателства в навчанні по новий спосіб на матеріал активізували нову частину лексики, яку також використовують передусім в оригінальній графіці, наприклад:

• назва на платформи за відеоконференції: *укр. та болгар. Zoom, Skype, Messenger, Avaya, Microsoft Teams, Google Meet, MyOwnConference, Whereby, RingCentral, ClickMeeting, BlueJeans, Webex, GoToMeeting, UberConference, SoftUni*:

Засідання ректорату відбувалося у дистанційній формі з допомогою центру для командної роботи «*Microsoft Teams*»¹⁰;

[%B5%D0%BD/](https://osvitoria.media/experience/na-pochatku-dystantsijka-zabyrala-v-mene-do-18-godyn-na-dobu-vidvertij-blog-vchytelky/)

⁸ <https://osvitoria.media/experience/na-pochatku-dystantsijka-zabyrala-v-mene-do-18-godyn-na-dobu-vidvertij-blog-vchytelky/>

⁹ <https://www.bbc.com/ukrainian/features-55948760>

¹⁰ <https://lnu.edu.ua/vidbulosia-dystantsiyne-zasidannia-rektoratu/>

За работа с платформа **Microsoft Teams**, моля вижте допълнителните инструкции, видеа и помощни материали на адрес <https://edu.mon.bg/>¹¹;

• названия на програмно-технически средства, които могат да се използват в обучението: **укр.** и **бълг.** *PowerPoint, Canva, Prezi, Powtoon, Biteable, Book Creator, WriteReader, StoryJumper, My Storybook, Moodle, Socrative, Kahoot!, Baamboozle, LearningApps, Quizlet, Classtools, Wordwall, Edpuzzle, Mentimeter, Comixify, BeeCut, Quik, Audacity, Reverb Records, Padlet, Glogster, Scrumblr, Conceptboard, Miro, CoSketch, Educreations, Lino it, Twiddla, Jamboard*:

Quizlet – сервиз для розробки цікавих тестів і флеш-карт¹²; Докато Edmodo LMS и Schoology размиват границите между образованието и социалните мрежи, **Quizlet** се фокусира категорично върху лекотата на използване и запаметяването¹³.

Оттенок в значението получиха понятията **укр.** *ходити до школи* / **бълг.** *ходя на училище*, **укр.** *бути присутнім на уроці* / **бълг.** *да присъствам на урок*, а въвеждането на изцяло дистанционна форма на обучение съдейства за формиране на понятието **укр.** *Covid поколение* / **бълг.** *поколение Covid*, тоест ‘поколение, което получава образование от разстояние’.

Ограниченията и забраните, установени заради опасността от заразяване, предизвикаха формирането на нови значения на някои думи, например **укр.** *спецрейс* ‘специални полети, с които хората спешно се връщат в Украйна от други страни заради пандемията от коронавирус’, *спецперепустка* – ‘единствен начин да се качиш в обществен транспорт по време на карантината’, **бълг.** *зелен коридор* ‘определено време за пазаруване в магазините и аптеките само за хората на и над 65 години’ и др.

Още една черта на „коронавирусния“ език е засилването на употребата на повелително наклонение в инструкциите с обяснения как трябва да се спазва личната хигиена: **укр.** *збережіть*

¹¹ <https://souyakoruda.org/?p=9462>

¹² https://osvita.ua/vnz/high_school/80118/

¹³ <https://bg.sijiwae.net/quizlet-5816>

здрав'я; уникайте місць масового скупчення людей; дотримуйтесь дистанції не менше 1,5 метра“; ретельно мий руки; часто мийте руки; мийте руки з милом; користуйтесь антисептиком; дезінфікуйте особисті речі; одягайте маску при застуді; носіть маску правильно; не торкайтесь брудними руками обличчя, очей, носа і рота; прикривайте рот серветкою або згином ліктя при чханні; уникайте контакту з хворим; зверніться до лікаря, не дай COVID шансів; зупинимо Covid; соціальна дистанція рятує, в масці тепліше; **бълг.** спазвайте дистанция от най-малко 1,5–2 метра помежду си; пазете Вашето и нашето здраве; пази себе си и околните; спазвай безопасна дистанция; нека се пазим взаимно; носенето на маските е задължително; мийте ръцете правилно; нанесете сапун на мокри ръце; потъркайте ръцете си длан в длан; изплакнете ръцете; подсушете ръцете; почиствайте ръцете с дезинфектант; при кихане или кашляне покривайте устата и носа със свивката на лакътя или със салфетка; избягвайте контакт с хора, които имат температура и кашлица; влизането в обекта да става при освобождаване на гише; намалете риска от коронавируса, не докосвайте очите, носа и устата си; избягвайте близък контакт с хора със симптоми на настинка и грип; отидете на лекар, ако имате температура, кашлица или затруднения с дишането (Обяви).

Често тези призови заповеди са с интернационален характер, например: **укр.** залишайся вдома / **бълг.** остани си вкъщи / **англ.** stay home.

Освен термините от сферата на медицината и здравеопазването се появиха доста думи и словосъчетания с оценъчен характер, стилистически маркирани, които се срещат в разговорната реч – това в повечето случаи са заемки от английски език или образувани на домашна почва разговорни неологизми, свързани с:

- разпространяване на фалшива информация за болестта COVID-19: **укр.** інфодемія / **бълг.** инфодемия, **укр.** ковід-фейк / **бълг.** ковид-фейк:

В ситуация на **инфодемия** медийното пространство е изпълнено с прекомерен обем информация за конкретен проблем,

което прави търсенето на решение и обективност доста-
по-трудно¹⁴;

2 лютого 2020 року ВООЗ вперше заявила про *інфодемію* –
за місяць до офіційного оголошення пандемії¹⁵;

• думи с компонент *укр.* ковід- (*Covid-*, *COVID-*): / *бълг.* ко-
вид- (*Covid*, *COVID-*): *укр.* ковідка – ‘заболяване от COVID-19,
ковідник, ковідниця ‘мястото, където пребивават болните от ко-
ронавирус, или самият болен’, *ковіденя, ковіденятко* ‘дете, заче-
нато по време на пандемията от коронавирус’, *ковігісти* ‘хора,
които отричат съществуването на коронавирус или не вярват, че
болестта може да бъде толкова опасна, колкото казват лекарите и
епидемиолозите’, *ковідео* ‘кратко видео, в което нечие дете прави
нещо – хубаво или не, – по време на карантината’, *COVID-вак-*
цинація ‘ваксинация срещу коронавируса’, *COVID-паспорт* ‘пас-
порт вакцинації’, *ковід-новотвори* ‘нови думи от периода на ко-
ронавирус’, *бълг.* *ковідче* ‘заболяване от COVID-19’, *ковідбалон*
‘хора извън вашето семейството, които рискувате да заразите,
при провеждане на разговор с тях’, *ковідясвам* ‘разболявам се от
коронавирус’, *сертификат Covid Shield* ‘сертификатът гаранти-
ра, че компанията е предприела и продължава да прилага всички
необходими мерки за осигуряване на безопасна среда за своите
служители и клиенти’, *ковід бунтове* ‘съпротива срещу мерки
заради COVID-19’, *анти-КОВИД протести* ‘протести, организи-
рани срещу мерки заради COVID-19’, *ковід-кабинети* ‘кабинети
за прием на пациенти с предполагаемо заболяване от коронави-
рус’, *ковід зона, зона на Covid-19* ‘част от помещение, където
се извършват прегледи на пациенти с подозрение за коронавирус
или зона, където се лекуват разболели се от коронавирус’; *укр.*
ковідиот, ковідіотка / *бълг.* *ковидиот, ковидиотка* ‘човек, който
не спазва стандартни правила за безопасност в условия на панде-
мия, а също така се презапасява с всякакъв вид стоки, оставяйки
празни рафтовете на магазините’, *укр.* *ковід-дисидентни* / *бълг.*

¹⁴ <https://btvnovinite.bg/bulgaria/informacija-bez-panika-kak-da-prezhiveem-infodemijata-covid-19.html>

¹⁵ <https://voxukraine.org/uk/richnitsya-infodemiya-iz-yakimi-fejkami-pro-covid-19-ukrayina-ta-svit-boryutsya-vzhe-ponad-rik/>

ковид дисиденти ‘хора, които отричат съществуването на коронавируса, вярват в теориите на конспирацията или не смятат, че болестта може да бъде толкова опасна, колкото казват лекарите и епидемиолозите’, **укр. Covid-протести / бълг. Covid-протести** ‘протести, организирани срещу мерки заради COVID-19’, в украинския език тази дума има още едно значение ‘поредица от протести срещу настаняването на евакуирани от Ухан украински граждани в населените места на Украйна’.

*У латвийських **ковід-дисидентів** є свій світогляд, замішаний на конспірології, антиелітаризмі та ненасильницькому опорі¹⁶;*

*Докато учените се борят с вируса месеци наред, „**ковид дисидентите**“ отричат напредъка им в разбирането на заразата¹⁷;*

• думи с компонент **укр. корона- / бълг. корона-: укр. коронавт** ‘медик, работещ в инфекциозна болница по време на пандемия на коронавирусната инфекция, облечен в средствата за индивидуалната защита, наподобяващи космонавт в скафандър’, **короїнали** ‘деца, заченати по време на пандемията’, **корона-дисиденти**, **коронтин** ‘карантина по време на коронавируса’, **коронувати** ‘да се разболееш от коронавирус или да заразяваш някого с него’, **бълг. корона-ковчег** ‘затворен метален ковчег, в който се погребва починалият от коронавирус’, **коронясвам** ‘разболявам се от коронавирус’, **укр. Корона / бълг. корона** ‘коронавирус’, **укр. коронавірусна вечірка / бълг. корона парти** ‘парти, организирано въпреки забраната да се събират много хора на едно място’, **коронакриза** ‘икономическа, социална и културна криза, причинена от мерките на правителството срещу пандемията от коронавирус, а именно почти пълното прекратяване на икономическата, социалната и културната дейност’, **коронапсихоз / коронапсихоза** ‘прекалена уплаха и нагнетяване на ситуацията с коронавируса’, **укр. коронафобія / бълг. коронафобия** ‘страх да се разболееш от коронавирус’:

¹⁶ <https://hromadske.ua/posts/proti-masok-vakcin-ta-uryadu-hto-translyuye-fejki-pro-covid-19>

¹⁷ <https://www.ploshtadslaveikov.com/kovid-disidenti-opredelenieto-zahora-s-konspirativni-teorii/>

„*Це коронапсихоз і божевільня*“. Історії людей, які не вірять в коронавірус¹⁸;

Целта на цялата **корона-психоза** е да **СЕ ВЪВЕДАТ ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ТЕСТОВЕ** „уж за някакъв вирус“¹⁹;

• думи с компонент **укр. карантин-** / **бълг. карантина-**: **укр. карантікули** – ‘неработни дни’, **карантинка** ‘съобщение, изпратено по време на карантината’, **карантекзит** ‘възможността да се излиза и да се пазарува след дълъг период на изолация поради обявената карантина’, **укр. карантинити**, **карантинувати** ‘да съм под карантина или да живея по време на карантина’, **укр. карантьє** ‘човек, който отдава под наем домашни любимци за разходки по време на карантина’, **укр. карантин-шеймінг** ‘гневна реакция на хора, насочена към нарушители на карантинния режим и самоизолацията’, **бълг. карантирам**, **бълг. карантинирам** ‘държа под карантина’, **бълг. карантинирам се** ‘оттеглям се в самоизолация’, **бълг. карантиниран** ‘подложен на карантина’:

*Як живе - карантинує Северодонецък?*²⁰;

*Когато в ранните часове на 30 октомври излезе моят положителен тест за COVID-19, уведомих всички свои контактни лица и мигновено се карантинирах*²¹;

• думи с компонент **укр. зум-**, **зоом-** / **бълг. зум-**(зуум-), **зоом-**: **укр. зумитись** ‘да се срещаш или да провеждаш занятия в платформа Zoom’, **укр. зазумитись** ‘да влезеш в платформата Zoom’, **укр. зумбі** ‘тези, които прекарват много време в Zoom’, **укр. зумбомбінг** ‘пранк по време на видеоконференция’, **укр. зумівський** ‘който се отнася до платформа Zoom’, **бълг. обеззумявам** ‘нямам Zoom’ (За новите думи 2021), **бълг. беззумие** ‘отсъствие на платформата Zoom’ (За новите думи 2021), **укр. Зоом-зустріч** / **бълг. Зоом-среща**, **укр. Зоом-конференція** / **бълг. Зоом-конференция**,

¹⁸ <https://hromadske.ua/posts/ce-koronapsihoz-i-bozhevilnya-istoriyi-lyudej-yaki-ne-viryat-v-koronavirus>

¹⁹ <https://www.facebook.com/alfa.varna/posts/1439492886252833/>

²⁰ <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3011082-karantinnopostvelikodne-bili-lebedi-na-cistomu-ozeri.html>

²¹ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/30928168.html>

укр. Зоом-вечірка / бълг. Зоом парти, укр. Зоом-концерти / бълг. Зоом-концерти, укр. Зоом-заняття / бълг. Зоом-заняття, укр. Зоом-етикет / бълг. Зоом-етикет:

Фирмено Зоом парти за Коледа – какво се прави и какво е забранено²²;

Зум-вечірка з нагоди китайського нового року²³.

Реално думите, свързани с пандемията, са много повече, а материалът, събран и анализиран в статията, е само малка част новопоявила се лексика, която по никакъв начин не претендира за изчерпателност. Той илюстрира съвременните тенденции в лексикалния състав на украинския и българския език, показва проблемите, с които се сблъскваме при адаптирането, правописа и образуването на новите думи, и дава тласък за нови задълбочени изследвания в областта на неологията.

Както показва анализираният материал, за много кратко време пандемията провокира актуализирането и появата на голям брой заети или новосъздадени думи в украинския и в българския език. Голяма част от тях представляват медицинска лексика и терминология с интернационален характер, която е неразделна част от двата езика. Има и много иновации, възникнали през 2019–2020 година, които са типични най-вече за устната реч, за езика на медиите и за социалните мрежи. Те до голяма степен също са интернационализми, срещат се и в двата анализирани езика, както и в много други. Обаче, както сочат примерите, и в двата езика има и оригинални новосъздадени думи, които се срещат само в един от езиците и са типични само за него. Дали те ще останат в езика, или ще изчезнат с приключването на пандемията? Ако изчезнат явленията, които те назовават – вероятно да, но все пак някои от тях имат шансове да останат в речта на носителите на двата езика.

²² https://www.dnevnik.bg/sviat/2020/12/23/4152569_zoom_parti_za_koleda_-_kakvo_se_pravi_i_kakvo_e/

²³ <http://www.smoloskyp.org.ua/smoloskyp-china-new-year-party/>

ИЗТОЧНИЦИ В ИНТЕРНЕТ

За новите думи 2021: За новите думи в българския език. Предаване: 100 % будни, 17.02.2021. // **Za novite dumi 2021:** Za novite dumi v balgarskiya ezik. Predavane: 100% budni, 17.02. 2021.

<https://bnt.bg/news/za-novite-dumi-v-balgarskiya-ezik-v290607-292193news.html?fbclid=IwAR0rbDZqtrF67qPcaVTEb_QJlC4wWjK-FsVruNapEfYTctuu-omxKT0GcroI> [17.02.2021]